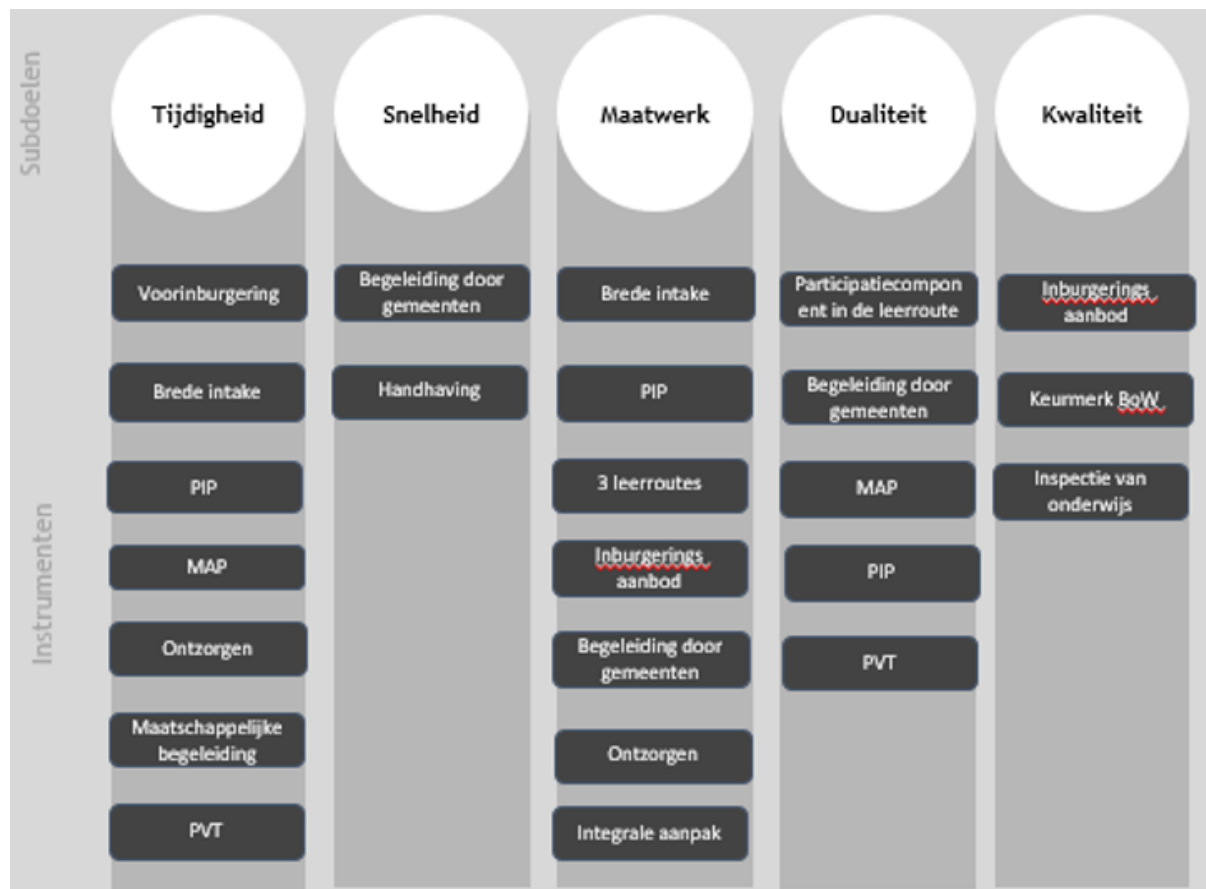

Bijlage 1: Eerste uitwerking activiteiten/ instrumenten

1. Brede intake inclusief leerbaarheidstoets

Door middel van de (verplichte) brede intake, wordt een beeld gevormd van de startpositie en ontwikkelmogelijkheden van de inburgeringsplichtige op het gebied van inburgering en participatie. Hiervoor hebben we binnen de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert tijdens de pilots in het kader van de Veranderopgave Inburgering een nieuw instrument ontwikkeld waarbij we gebruik maken van de methodiek van positieve gezondheid en de zelfredzaamheidsmatrix. Vervolgens geven we zoveel mogelijk in samenspraak met de inburgeringsplichtigen invulling aan het inburgeringstraject. De brede intake kan uit meerdere contactmomenten bestaan, zodat de gemeente de inburgeringsplichtigen goed leert kennen en visa versa. Daarnaast zal een leerbaarheidstoets bij elke inburgeringsplichtige worden afgenomen. Daarmee wordt getoetst hoe snel de inburgeringsplichtige in staat is om de Nederlandse taal te leren. Hoe we deze toets kunnen inbedden in onze brede intake is op dit moment nog niet duidelijk. Het Rijk komt hiervoor nog met een voorgeschreven werkwijze.

1. Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP)

Na afronding van de brede intake wordt in afstemming met de inburgeringsplichtigen en ketenpartners het PIP opgesteld. Een PIP is altijd maatwerk en bevat onder meer de begeleiding en ondersteuning die de inburgeringsplichtige krijgt van de gemeente, de leerroute, het Participatieverklaringstraject (PVT) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). Ook met een PIP hebben we ervaringen opgedaan in de pilots in het kader van de Veranderopgave Inburgering en gezamenlijk met betrokken ketenpartners een format ontwikkeld die de uitkomsten uit de brede intake helpt vertalen in een integraal plan van aanpak.

2. Ontzorging

Nadat bijstandsgerechtigde asielstatushouders in onze gemeenten komen wonen, worden ze gedurende zes maanden financieel ontzorgd. De verplichte ontzorging bestaat uit het vanuit de bijstandsuitkering betalen van de huur, de rekeningen voor gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering. Het rijk heeft hiervoor gekozen, om ervoor te zorgen dat deze groep kwetsbare inburgeringsplichtigen zich kan richten op integratie.

Om te voorkomen dat na de periode van verplichte ontzorging alsnog financiële problematiek ontstaat is begeleiding om toe te leiden naar financiële zelfredzaamheid belangrijk. We kunnen als gemeenten hier onze eigen keuzes in maken ten aanzien van inhoud, uitvoering en tijdsduur. Op dit moment vindt in de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert een deel van de begeleiding naar financiële zelfredzaamheid plaats door de partij die ook de maatschappelijke begeleiding verzorgt en is collectieve begeleiding mogelijk in de vorm van een cursus omgaan met geld gegeven door AMW. Dit aanbod is vanuit het nieuwe stelsel echter ontoereikend om voldoende bij te kunnen dragen aan het maatschappelijk effect. In de sub regio wordt daarom met ketenpartners gekeken naar passende alternatieven.

3. Maatschappelijke begeleiding

Asielstatushouders hebben zich over het algemeen niet of nauwelijks kunnen voorbereiden op hun komst naar Nederland. Daarom is het van belang dat ze worden begeleid bij praktische zaken, de weg vinden in de Nederlandse samenleving en de lokale omgeving.

De gemeente zorgt ervoor dat de asielstatushouder maatschappelijke begeleiding krijgt. Deze begeleiding is erop gericht: de asielstatushouder kennis over de praktische organisatie van de Nederlandse samenleving te verschaffen; de asielstatushouder te begeleiden en te ondersteunen, met de bedoeling om zijn of haar zelfredzaamheid en participatie te vergroten; en randvoorwaarden te scheppen, zodat de asielstatushouder tijdig met het inburgeringstraject kan starten. De maatschappelijke begeleiding bestaat in ieder geval uit: praktische hulp bij het regelen van basisvoorzieningen zoals wonen, zorg, werk, inkomen, verzekeringen en onderwijs; een kennismaking met de woonomgeving; passende voorlichting over de basisvoorzieningen in de Nederlandse samenleving; en een kennismaking met maatschappelijke organisaties die voor de inburgeringsplichtigen van belang zijn. De maatschappelijke begeleiding wordt in onze gemeenten lokaal door verschillende partners gegeven. In Cranendonck vindt de begeleiding plaats door vrijwilligers van xxx, in Nederweert verzorgen vrijwilligers van Vluchtelingenwerk de maatschappelijke begeleiding en in Weert vindt begeleiding plaats door vrijwilligers van het team Nieuwkomers bij Punt Welzijn. De asielstatushouder krijgt bij elke organisatie een vaste vrijwilliger toegewezen. De begeleiding start zo spoedig mogelijk na koppeling van de asielstatushouder aan de gemeente, maar in ieder geval op de dag dat de asielstatushouder in de basisregistratie personen (BRP) in de gemeente staat ingeschreven en daadwerkelijk in de gemeente woont. De gemeente stemt de inhoud en duur van de maatschappelijke begeleiding af op het startniveau, de vaardigheden, de persoonlijke omstandigheden en de maatschappelijke positie van de asielstatushouder.

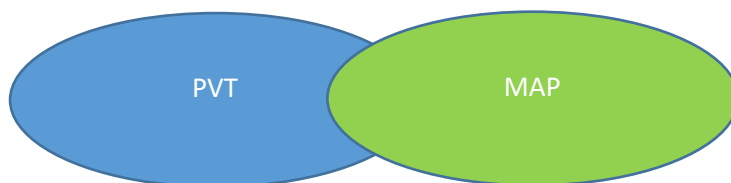

4. Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)

Het is belangrijk dat de inburgeringsplichtigen bekend raken met de Nederlandse arbeidsmarkt en dat zij de vaardigheden en capaciteiten eigen maken die benodigd zijn om te kunnen participeren. De MAP speelt hierbij een belangrijke rol. Het doel van deze module is dat de inburgeringsplichtige: kennismaakt met de Nederlandse arbeidsmarkt; inzicht krijgt in de eigen competenties en arbeidskansen; een concrete beroepswens kan formuleren; beroeps- en werknemerscompetenties aanleert; leert hoe hij of zij een netwerk opbouwt; praktische ervaring opdoet op de (lokale) arbeidsmarkt; en werk vindt. Wij hebben ervoor gekozen de uitvoering van de MAP neer te leggen bij Werk.Kom. Zij beschikken immers over de nodige praktijkkennis en expertise door de ervaring die zij de afgelopen jaren met trajecten voor statushouders richting werk hebben opgedaan. De termijn voor het afronden van de MAP is in het nieuwe stelsel gelijk aan de termijn voor de afronding van de leerroutes: drie jaar. Hierdoor is het mogelijk om onderdelen van de MAP te integreren in de leerroute door als Werk.Kom intensief samen te werken met de aanbieder van de leerroute. De mogelijkheden voor samenwerking en maatwerk vertalen zich dan ook in de gunningscriteria bij de aanbesteding van de leerroutes. Intensieve samenwerking met Werk.Kom hierbij is een pre.

5. Participatieverklaringstraject (PVT)

Op dit moment bieden de drie gemeenten afzonderlijk van elkaar, afgestemd op de lokale situatie en behoefte, het PVT aan. Het traject duurt minimaal twaalf uur en bestaat uit twee onderdelen: een inleiding in de Nederlandse kernwaarden; en de ondertekening van de participatieverklaring. De inburgeringsplichtige doet in het onderdeel inleiding in de Nederlandse kernwaarden kennis op van de belangrijkste waarden, sociale regels en grondrechten in Nederland. Het doel hiervan is het krijgen van een beter beeld van en begrip voor de Nederlandse samenleving. De termijnen van het PVT, de MAP en de leerroute zijn in het nieuwe stelsel op elkaar afgestemd. Hierdoor kunnen de onderdelen beter op elkaar worden afgestemd en elkaar versterken. Dit kan ertoe leiden dat onderdelen uit het PVT straks wijzigen. In de voorbereidingen hiernaartoe trekken we in ieder geval samen met de drie gemeenten op.

6. Leerroutes + Kennis Nederlandse Maatschappij (KNM)

Binnen het huidige inburgeringsstelsel is het vereiste taalniveau om aan de inburgeringsplicht te kunnen voldoen niveau A2. Het nieuwe stelsel er op gericht dat meer inburgeringsplichtigen een hoger taalniveau halen dan in het huidige stelsel. Daarbij wordt, meer dan nu het geval is, rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de inburgeringsplichtigen. Dit uit zich onder andere doordat het nieuwe stelsel drie leerroutes bevat waarmee aan de inburgeringsplicht kan worden voldaan, de Z-route; de B1-route en de onderwijsroute. Elke inburgeringsplichtige volgt de route die het beste aansluit bij de capaciteiten en mogelijkheden van de inburgeringsplichtigen. Verder is er ook binnen de routes ruimte voor maatwerk. Samen met de aanbieder van de leerroute zorgen wij ervoor dat de inhoud van de leerroutes aansluit op de overige onderdelen van het inburgeringstraject.

Wij hebben er met drie gemeenten voor gekozen om twee leerroutes, de Z-route en de B1-route, in de aanbesteding samen te voegen. De voornaamste redenen voor het samenvoegen van de Z-route en de B1-route zijn volume en de mogelijkheid voor inburgeraars om, indien nodig, makkelijk te switchen tussen de beide routes. Met de aanbieder sluiten we als gemeente een raamovereenkomst voor de duur van vier jaar. Deze termijn wordt ook voorgesteld bij de aanbesteding in de andere gemeenten uit de regio Midden-Limburg. Belangrijkste elementen ter overweging voor de termijn van vier jaar is dat trajecten circa drie jaar duren en er derhalve pas na die tijd inzicht is op resultaten ten aanzien van de gekozen aanpak. Daarnaast zetten we in op samenwerking waarbij een langere contractduur helpt.

Wanneer de taakstelling in 2022 gelijk blijft aan die van 2021 zullen er ongeveer 140 statushouders gehuisvest gaan worden in 2022. Naar verwachting is hiervan 50% meerderjarig en dus inburgeringsplichtig. Ten aanzien van de verdeling van de inburgeraars over de verschillende leerroutes geeft het ministerie een verdeling aan van 15% Z-route; 60% B1-route en 25% onderwijsroute bij de trajecten voor asielstatushouders.

6.1. Z-route

De Z-route vervangt de huidige mogelijkheid om van de inburgeringsplicht te worden ontheven op grond van aantoonbaar geleverde inspanningen en zorgt ervoor dat ook deze groep inburgeringsplichtigen een passend aanbod naar vermogen krijgt, gericht op zelfredzaamheid en meedoen in onze samenleving waarmee ook deze groep beter wordt voorbereid op hun toekomst in Nederland. De Z-route is een intensieve route in het inburgeringsstelsel waarin inburgering en participatie stevig worden gecombineerd.

De gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert geven samen met verscheidene (maatschappelijke) partners, taalscholen, vrijwilligersorganisaties en Werk.Kom inhoud aan de Z-route. Ter afsluiting van de Z-route vindt een verplicht eindgesprek plaats. Wanneer gedurende het traject van de Z-route blijkt dat iemand over kan stappen naar de B1-route kunnen we dit redelijk eenvoudig organiseren omdat de Z-route en de B1-route door dezelfde partner worden uitgevoerd.

6.2. B1-route

Bij de B1-route zetten we in op een combinatie van inburgering en participatie: het leren van de taal in combinatie met werk of andere activiteiten gericht op het meedoen in de samenleving. Hiermee hebben we ervaring opgedaan binnen de pilots in het kader van de Veranderopgave inburgering.

Wanneer na aanzienlijke inspanningen van de inburgeringsplichtige blijkt dat de inburgeringsplichtige niet in staat is om binnen de inburgeringstermijn niveau B1 te halen, kan worden bepaald dat (bepaalde) examenonderdelen op niveau A2 worden afgelegd. Indien tijdens het inburgeringstraject blijkt dat de inburgeringsplichtige echt beter op zijn plaats is in een Z-route, kan hier redelijk eenvoudig de overstap naar worden gemaakt omdat dit bij dezelfde aanbieder is ondergebracht.

Indien een inburgeringsplichtige de examenonderdelen op een hoger niveau, B2, kan afleggen, dan stimuleren we dit ook. Dit nemen we dan ook mee in de gunningscriteria bij de aanbesteding.

6.3. Onderwijsroute

De onderwijsroute bestaat uit een taalschakeltraject, waarin de inburgeringsplichtigen niet alleen de Nederlandse taal leert op minimaal niveau B1, maar tegelijkertijd zo goed mogelijk wordt voorbereid op de instroom in het Nederlands middelbaar of hoger

beroepsonderwijs (MBO of HBO) of wetenschappelijk onderwijs (WO). We vinden het van belang dat de onderwijspotentie van inburgeringsplichtigen en met name jonge inburgeringsplichtigen zoveel mogelijk wordt benut: zij hebben immers nog een heel werkzaam leven in Nederland voor zich.

Onze voorkeur gaat ernaar uit de Onderwijsroute op grotere schaal in te kopen. Hiervoor zijn we in gesprek met meerdere regio's in de omgeving waaronder regio Zuidoost-Brabant. Voor wat betreft onderwijs zie je vanuit onze gemeenten namelijk eerder een beweging richting Eindhoven, zeker als het Hbo betreft.

7. Handhaving

Uitgangspunt van het nieuwe stelsel is dat gemeenten de regie krijgen over de uitvoering van de inburgering, waaronder de verantwoordelijkheid om toe te zien op de voortgang van het inburgeringstraject. Bij deze rol past dan ook dat gemeenten gedurende het inburgeringstraject de regie krijgen over de handhaving. Gemeenten krijgen daarom de bevoegdheid om aan inburgeringsplichtigen een bestuurlijke boete op te leggen gedurende het inburgeringstraject, als zij verwijtbaar niet meewerken aan hun inburgering.

De minister van SZW is verantwoordelijk voor het gehele inburgeringsstelsel. Bij deze verantwoordelijkheid past ook het vaststellen van wie inburgeringsplichtig is, het vaststellen van de inburgeringstermijnen, de verlenging daarvan en de handhaving van de inburgeringsplicht aan het einde van het inburgeringstraject. DUO voert deze taken namens de minister van SZW uit. DUO controleert aan het einde van de inburgeringstermijn of de inburgeringsplichtige aan alle onderdelen van de inburgeringsplicht heeft voldaan. Als dit niet het geval is en dit te wijten is aan de inburgeringsplichtige dan legt DUO een boete op.